

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ตามรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์ร่วมกับ
แผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชน
วัดขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร*

DEVELOPMENT OF A LEARNING PACKAGE ON CREATIVE ART
LEARNING GROUP ART INFORMATIONAL VISUAL ARTS WITH
HARROW'S TEACHING STYLE AND CONCEPTUAL MAP FOR GRADE 6
STUDENTS AT CHUMCHON WAT KHAN NGOEN SCHOOL, LANG
SUAN DISTRICT, CHUMPHON PROVINCE

กาญจนา ทิดชานา

Kanchana Hitचना

กฤษณี สงสวัสดิ์

Kritsanee Songsawat

สิริสวัสดิ์ ทองก้านเหลือง

Siriswat Thong Kan Lueang

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Suratthani Rajabhat University, Thailand

E-mail: kwan0808827258@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการวาดภาพก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการวาดภาพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กับกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนปกติ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ มีประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มควบคุม ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม ดำเนินการจับฉลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 3

* Received 14 May 2021; Revised 22 July 2021; Accepted 21 October 2021

ชุด ประกอบด้วย ชุดที่ 1 สวยงามด้วยความสมดุล ชุดที่ 2 สีตรงข้ามก็งามได้ ชุดที่ 3 2 มิติ สู่ 3 มิติ แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แบบประเมินความสามารถด้านการวาดภาพ และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1)ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ โดยมีค่าประสิทธิภาพ 82.48/82.75 2)นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความสามารถด้านการวาดภาพหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 3)ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการวาดภาพหลังเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่สอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 4)นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการสอนของแฮร์โรว์, แผนผังโมโนทัศน์, ความสามารถด้านการวาดภาพ

Abstract

This research paper is a quasi-experimental research aimed at 1)to develop a set of learning activities about creative art To be effective according to the 80/80 criteria 2)To compare the ability of drawing before and after school. of the students in the experimental group who studied with the learning activity set about creative art 3)To compare the drawing ability of the experimental group studied with the learning activity set. about creative art with the control group studying with the normal teaching style. 4)To study the satisfaction of the students in the experimental group towards learning activities. The population is Grade 6 students in the 2nd semester. Study 2020, sample and control group obtained from group randomness. Conduct a draw using the classroom as a random unit. The tools used in the research were 3 sets of learning activities comprising the 1st set Beautiful with balance. Set 2, opposite colors can be beautiful. Set 3, 2 dimensions to 3 dimensions. Normal learning management plan. Drawing Skills Assessment Form and satisfaction questionnaire The statistics used were percentage, mean, standard deviation. and t-test (t-test) The results showed that 1)Learning activity set effective according to the criteria with an efficiency value of 82.48/82.75 2)students who studied using the learning activity set Has the ability to draw after school is higher than before. Significantly at .05 3)The comparison result of the drawing ability after the experimental group was significantly higher than that of the control group taught at normal level at .05.

4) The students who studied with the learning activity set had the highest level of satisfaction.

Keywords: Harrow's teaching style, concept map, drawing ability

บทนำ

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความรู้และทักษะพื้นฐาน ศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 1 ทัศนศิลป์ ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้รู้และเข้าใจการใช้ทัศนธาตุ รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว สี แสงเงา มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุอุปกรณ์ ถ่ายทอดความคิด อารมณ์ ความรู้สึก สามารถใช้หลักการจัดขนาด สัดส่วนความสมดุล น้ำหนัก แสงเงา จุดมุ่งหมายของกลุ่มสาระการเรียนรู้ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรต้องการเน้นความรู้ความเข้าใจในการใช้ทัศนธาตุ รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว สี แสงเงา มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุอุปกรณ์ ถ่ายทอดความคิด อารมณ์ ความรู้สึก สามารถใช้หลักการจัดขนาด สัดส่วนความสมดุล น้ำหนัก แสงเงา ตลอดจนการใช้สีคู่ตรงข้ามที่เหมาะสมในการสร้างงานทัศนศิลป์ 2 มิติ 3 การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาและเรียนรู้วัฒนธรรมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดผ่านผลงานศิลปะทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทั้งทักษะทั้งทางด้านความคิดสร้างสรรค์และจิตใจ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ปรับปรุง 2560 แต่ในส่วนของจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนยังไม่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน สุปจน์ บุญญา และจุมพล ราชวิจิตร กล่าวว่า ปัญหาที่สำคัญจากการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนและการประเมินผลรายวิชาศิลปะที่ผ่านมาครูศิลปะส่วนมากจะใช้วิธีการสอนแบบเดิม ๆ เช่นการสอนแบบบรรยาย แบบบอกและสาธิตให้นักเรียนทำตามแบบที่ครูเป็นผู้กำหนดบางครั้งเน้นการสอนให้ฝึกปฏิบัติมากเกินไปยึดครูเป็นตัวตั้งไม่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (สุพจน์ บุญญา และจุมพล ราชวิจิตร, 2555) ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบเดิม ๆ นี้จึงทำให้ไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน จึงต้องหาเทคนิคหรือวิธีการสอนที่สามารถใช้ลดข้อจำกัดของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันทางด้านการปฏิบัติชิ้นงานศิลปะ โดยครูต้องมีความสามารถในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และลงมือปฏิบัติจริง ไม่จัดการเรียนการสอนในรูปแบบ

ของทฤษฎีเพียงอย่างเดียวแต่ให้ครูผู้สอนเป็นผู้นำทางด้านทักษะเพื่อนำไปสู่ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ดียิ่งขึ้น ชันธชัย อธิเกียรติ และธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว กล่าวว่า การถ่ายทอดความรู้สู่นักเรียนยุคใหม่ ครูสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้โดยการลงมือปฏิบัติเช่นเดียวกับการเชิญชวนให้นักเรียนร่วมลงมือกับครูด้วย ครูสามารถอาศัยโอกาสดังกล่าวนี้ในการสังเกตการณ์การทำงานและร่วมแบ่งปันประสบการณ์ที่ค้นพบด้วยกัน (ชันธชัย อธิเกียรติ และธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว, 2563) การแสดงออกอย่างอิสระในงานศิลปะแขนงทัศนศิลป์ของนักเรียนไว้ว่า มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทักษะธาตุ สร้างและนำเสนอผลงาน ทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิค วิธีการ ของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้รายวิชาศิลปะ สาระทัศนศิลป์ที่เกิดขึ้นดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาค้นคว้ารูปแบบและเทคนิคการสอนโดยคำนึงถึงกระบวนการทางทักษะการปฏิบัติชิ้นงานเพื่อลดข้อจำกัดในการเรียนรู้ การสอนแบบเดิม และสร้างรูปแบบการสอนรวมไปถึงหนทางการจัดการเรียนรู้ใหม่ๆ เพื่อลดพฤติกรรมการสอนแบบเดิม ให้นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ ฝึกการสร้างสรรคชิ้นงานด้วยตนเองอย่างภาคภูมิใจ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบการใช้ชุดกิจกรรมระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรม ด้วยรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ เรื่องสร้างสรรคงานศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ปรับปรุง 2560 โดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้ที่มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการสอนของแฮร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ เป็นวิธีที่สามารถพัฒนาความสามารถด้านการวาดภาพและผลการเรียนรู้ทางการเรียนโดยรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์ (Harrow's Instruction Model for Psychomotor) เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านการปฏิบัติงานผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ผ่านการลงมือทำและกระทำได้อย่างสมบูรณ์ในที่สุด โดยขั้นการสอนจะประกอบไปด้วย ขั้นลอกเลียนแบบ ขั้นลงมือกระทำตามคำสั่ง กระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ การแสดงออก และการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ (apinya pei karikan, 2562) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ คือ การลำดับความคิดเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามความสำคัญ และสามารถใช้ในการสรุปความรู้ผ่านกระบวนการที่เรียกว่านามธรรม ให้สามารถสรุปความรู้ที่เป็นประสบการณ์เก่าและประสบการณ์ใหม่เข้าด้วยกัน (prachasan, 2563)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนของแอร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการวาดภาพของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนของแอร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการวาดภาพระหว่างกลุ่มทดลองที่เรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ตามรูปแบบการสอนของแอร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร กับกลุ่มควบคุมที่สอนแบบปกติ
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการเรียนรู้ตามชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนของแอร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน จำนวน 6 ห้องเรียน นักเรียนทั้งหมด 243 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 โดยการสุ่มแบบกลุ่ม เป็นการสุ่มตัวอย่างที่มีประชากรอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ๆ (Cluster) โดยมีลักษณะภายในกลุ่มที่มีความหลากหลายหรือมีความแตกต่างในทำนองเดียวกัน ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม โดยวิธีการจับฉลาก จำนวน 2 ห้องเรียน แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่จัดการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนของแอร์โรว์ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ 1 ห้อง และกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนโดยใช้การสอนรูปแบบปกติ 1 ห้อง นักเรียนกลุ่มละ 30 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ตามรูปแบบการสอนของแอร์โรว์ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ และการจัดการเรียนรู้รูปแบบปกติ

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการวาดภาพ และความพึงพอใจของนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลปะตามรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์ กับแผนผังมโนทัศน์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 ชุด

2. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลปะ ตามรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์ กับแผนผังมโนทัศน์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 9 แผน และแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบปกติ จำนวน 9 แผน ทำการสอนกับกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 9 ชั่วโมง

3. แบบประเมินความสามารถด้านการวาดภาพก่อนและหลังเรียน เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชนิดเกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

4. แบบสอบถามความพึงพอใจที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการสอนของแฮร์โรว์ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ เรื่องสร้างสรรค์งานศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด จำนวน 15 ข้อ

ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลปะตามรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ โดยการใช้สูตรคำนวณ มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.15/81.25

2. การทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบวัดความสามารถด้านการวาดภาพ เท่ากับ 0.86 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เท่ากับ 0.94 ความพึงพอใจ เท่ากับ 0.88 อยู่ระหว่าง 0.50 – 1.00 มีความเที่ยงตรงใช้ได้

3. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบประเมินความสามารถด้านการวาดภาพและแบบสอบถามความพึงพอใจไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความคล้ายคลึงกัน จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินและแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) โดยผลการทดสอบแบบประเมินความสามารถด้านการวาดภาพ เท่ากับ 0.68 และแบบสอบถามความพึงพอใจ เท่ากับ 0.63

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบประเมินความสามารถด้านการวาดภาพ และแบบสอบถามความพึงพอใจที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนประเมินนักเรียน โดยเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนเรียน-หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่

เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และเปรียบเทียบผลการเรียนรู้หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนที่เรียนแบบปกติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ที่เป็นอิสระต่อกันและไม่เป็นอิสระต่อกัน ด้วยสถิติค่าที่แบบ t-test Dependent และ t-test Independent

ผลการวิจัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ตามรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร มีผลการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องสร้างสรรค์งานศิลป์ตามรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตารางที่ 1 แสดงประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร (Try out)

คะแนน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1)	80	53.40	4.25	81.15
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2)	80	65.00	3.47	81.25
ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เท่ากับ 81.15/81.25				

จากตารางพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร มีค่าประสิทธิภาพ 81.15/81.25 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการวาดภาพของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบความสามารถด้านการวาดภาพของนักเรียนกลุ่มทดลองระหว่าง ก่อนเรียน - หลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ ตามรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คะแนนสอบ	N	$\bar{x}$	SD	t
ก่อนเรียน	30	53.23	4.34	17.16*
หลังเรียน	30	66.20	4.44	

*P < .05

จากตารางพบว่า คะแนนความสามารถด้านการวาดภาพหลังเรียนของนักเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ มีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการวาดภาพระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการวาดภาพหลังเรียนระหว่างกลุ่มนักเรียนทดลองที่เรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ตามรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนปกติ

คะแนนสอบ	N	$\bar{x}$	SD	t
กลุ่มทดลอง	30	66.20	4.38	9.38*
กลุ่มควบคุม	30	54.40	5.31	

*P < .05

จากตารางพบว่า คะแนนความสามารถด้านการวาดภาพหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ตามรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ สูงกว่าคะแนนของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการเรียนรู้ตามชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ตารางที่ 4 แสดงผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ ตามรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์

	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1	รูปแบบการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.9	0.31	มากที่สุด
2	ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมทำให้เกิดทักษะปฏิบัติ	4.93	0.25	มากที่สุด
3	เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.7	0.60	มากที่สุด
4	เนื้อหาสาระที่เรียนมีความเหมาะสมและน่าสนใจ	4.37	0.81	มากที่สุด
ด้านการปฏิบัติกิจกรรม				
5	พอใจที่ได้ฝึกการใช้ความคิดสร้างสรรค์	4	0.64	มาก
6	การเรียนการวาดภาพพระบายสีเกิดความสุขสนาน	4	0.45	มาก
7	ภาคภูมิใจที่ได้แสดงผลงานของตนเองร่วมกับเพื่อนๆ	4.07	0.74	มาก
ด้านสื่อการเรียนรู้				
8	มีสื่อสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	3.77	0.77	มาก
9	การปฏิบัติกิจกรรมมีภาพตัวอย่างประกอบอย่างเหมาะสม	4.1	0.48	มาก
10	มีขั้นตอนการสอนและการใช้สื่อทำให้อยากเรียน	4.1	0.71	มาก
11	ครูเตรียมสื่อที่สอดคล้องต่อการเรียนรู้	4.47	0.51	มากที่สุด
12	สื่อการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมการทำกิจกรรม	4.6	0.50	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล				
13	การจัดกิจกรรมมีระบบและมีขั้นตอนการประเมินผลที่ชัดเจน	4.8	0.48	มาก
14	พึงพอใจกับกิจกรรมและการประเมินผลที่ใช้ในการเรียนการสอน	5	0.00	มากที่สุด
15	เปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามปัญหาจากครูได้	4.97	0.18	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.45	0.23	มากที่สุด

จากตารางพบว่า ความพึงพอใจหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ ตามรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล นักเรียนพึงพอใจกับ

กิจกรรมและการประเมินผลที่ใช้ในการเรียนการสอน ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0) รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามปัญหาจากครูได้ มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.97$, S.D. = 0.18) ตามลำดับ โดยมี สื่อสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน ด้านสื่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.77)

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัย พบประเด็นที่สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร มีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ โดยมีค่าประสิทธิภาพ 81.15/81.25 ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษารูปแบบการสอนของแฮร์ โรว์ พบว่าเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านการปฏิบัติงานผู้เรียน สามารถเกิดการเรียนรู้ได้ผ่านการลงมือทำและกระทำได้อย่างสมบูรณ์ในที่สุด โดยชั้นการสอน จะประกอบไปด้วย ชั้นลอกเลียนแบบ ชั้นลงมือกระทำตามคำสั่ง กระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ การแสดงออก และการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ เป็นการลำดับ ความคิดเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์และลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามความสำคัญ และสามารถ ใช้ในการสรุปความรู้ผ่านกระบวนการที่เรียกว่า นามธรรม ให้สามารถสรุปความรู้ที่เป็น ประสบการณ์เก่าและประสบการณ์ใหม่เข้าด้วยกัน จึงนำไปสู่การสร้างชุดกิจกรรมเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนของแฮร์ โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน อำเภอ หลังสวน จังหวัดชุมพร เริ่มด้วยการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ การวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่องสร้างสรรค์งานศิลป์ จำแนกเป็น 3 ชุดกิจกรรม ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมที่ 1 สบายงามด้วยความสมดุล ชุดกิจกรรม ที่ 2 สีสรงข้ามก้ำกัมได้ ชุดกิจกรรมที่ 3 2 มิติสู่ 3 มิติ ที่ส่งเสริมความสามารถด้านการวาดภาพ ด้วยรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ การสร้างชุดกิจกรรม องค์ประกอบ ของชุดกิจกรรม ลำดับขั้นตอนของชุดกิจกรรม กิจกรรมในการเรียนรู้ การเตรียมสื่อการเรียน การสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลหลังเรียนจบชุดกิจกรรม ประกอบด้วย แบบทดสอบหลังเรียนของชุดกิจกรรม แล้วดำเนินการสร้างชุดกิจกรรม ตามลำดับ จากนั้นนำ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาทางด้าน ทัศนศิลป์ ประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรม ด้านรูปเล่มของหนังสือ ด้านเนื้อเรื่อง และการใช้ ภาษา ด้านกิจกรรมประกอบเนื้อหา และด้านภาพประกอบ แล้วนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฉบับ สมบูรณ์นำไปใช้กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่

6 ที่มีลักษณะเท่าเทียมกับกลุ่มตัวอย่าง ใช้ในการทดลองเครื่องมือได้แก่ ทดลองแบบกลุ่มเล็ก ทดลองแบบกลุ่มกลาง และทดลองแบบกลุ่มใหญ่ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของเนื้อหาและปรับปรุงกิจกรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนนำไปทดลองกับกลุ่มทดลอง

จะเห็นได้ว่าการดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เป็นระบบมีขั้นตอนที่ถูกต้อง และผ่านการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จากการทดลองก่อนนำไปใช้จริง จะทำให้การสร้างชุดกิจกรรมนี้ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิตร ศรีหาวงค์ ได้ศึกษาผลการพัฒนาความสามารถด้านการวาดภาพระบายสีด้วยการจัดกิจกรรม ที่เน้นทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของแฮร์โรว์ (Harrow) กลุ่มสาระศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.79/82.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (สมจิตร ศรีหาวงค์, 2553)

2. เปรียบเทียบความสามารถด้านการวาดภาพทางการเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร มีผลการเรียนรู้ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเป็นการวาดภาพในหัวข้อ สร้างสรรค์งานศิลป์ หลังจากนั้นนักเรียนทำแบบทดสอบทั้ง 3 ชุด ในแต่ละชุดนักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดโดยแต่ละแผนการเรียนรู้อาจมีขั้นตอนการสอนของแฮร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ ซึ่งนักเรียนได้ฝึกทักษะทางการวาดภาพจากความซับซ้อนน้อยไปจนถึงความซับซ้อนมาก และได้ทำแบบทดสอบหลังเรียนในหัวข้อเดียวกันกับก่อนเรียน พบว่านักเรียนมีความสามารถทางการวาดภาพเพิ่มขึ้น เนื่องจากนักเรียนได้เลียนแบบพฤติกรรมด้านความคิดผ่านการดูชิ้นงานตัวอย่างในขั้นที่ 1 (ชั้นลอกเลียนแบบ) ร่วมกับการใช้แผนผังมโนทัศน์สรุปยอดองค์ความรู้ก่อนเรียนเนื้อหาในขั้นต่อไป ตามลำดับ ดังที่ สุมิตรา อุ่นเปีย ได้พัฒนารูปแบบการสอนของแฮร์โรว์ เป็นผลการจัดกิจกรรมศิลปะตามแนวคิดของแฮร์โรว์ที่มีต่อความสามารถในการปั้น ของเด็กอายุ 9-11 ปี ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถในการปั้นของเด็ก 9-11 ปี หลังทำกิจกรรมศิลปะตามแนวคิดของแฮร์โรว์สูงกว่าก่อนทำกิจกรรมศิลปะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ร่วมกับการใช้แผนผังมโนทัศน์พัฒนา (สุมิตรา อุ่นเปีย, 2557) เป็นเทคนิคที่พัฒนาต่อเนื่องมาจากการจัดโครงสร้างความคิดล่วงหน้าตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย (meaningful learning theory) ของเดวิด อูซูเบล (David P. Ausubel) นักจิตวิทยาอเมริกันที่เสนอการจัดโครงสร้างความคิดหรือโครงสร้างภาพรวมล่วงหน้า (presenting first) เพื่อใช้สำหรับอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหา ผังกราฟฟิกจึงเป็นเครื่องมือที่ได้จากการนำข้อมูลมาทำการจัดกระทำข้อมูลและนำเสนอข้อมูล โดยอาศัยทักษะ

การคิดต่าง ๆ ในการจัดกระทำข้อมูล ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การสังเกต เปรียบเทียบ จัดเรียงลำดับ จัดประเภท และการใช้ตัวเลข ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาจนสามารถเชื่อมโยงไปยังข้อมูลหรือสาระเนื้อหาของกลุ่มสาขาวิชาอื่น ๆ ได้อย่างมากมาย จนกลายเป็นความเข้าใจในเรื่องที่ผู้เรียนกำลังเรียนอยู่ได้ง่ายยิ่งขึ้นนั่นเอง (ธีรนนท์ ไกรเลิศ, 2564)

3. เปรียบเทียบความสามารถด้านการวาดภาพทางการเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนของแอร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร หลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยการจัดการจัดการเรียนการสอนด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนของแอร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เป็นผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานตามขั้นตอน เกิดการพัฒนาทางด้านทักษะปฏิบัติ จนสามารถทำได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ ได้ฝึกทักษะความสามารถด้านการวาดภาพที่มีขั้นตอนการสอนแบบแอร์โรว์ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ มีจำนวน 5 ขั้นตอน โดยสอดแทรกแผนผังมโนทัศน์ในขั้นที่ 1 ซึ่งการสอนแบบปกติมีการจัดการเรียนรู้แค่ 3 ขั้นตอนเท่านั้น จากการสังเกตพบว่า การสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ในการเรียนแต่ละครั้งก่อนเรียนเนื้อหา นักเรียนจะให้เห็นภาพตัวอย่างชิ้นงานและสรุปความคิดรวบยอด (ขั้นที่ 1 ขั้นลอกเลียนแบบ สอดแทรกแผนผังมโนทัศน์) นักเรียนสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาโดยรวมทั้งหมดในแต่ละชั่วโมงเรียน ทำให้ง่ายต่อการสอนที่มีความซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ ในส่วนของความสามารถด้านการวาดภาพหลังจากได้เรียนครบทั้ง 5 ขั้นตอนการสอน ทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมมีความสามารถด้านการวาดภาพมากกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ โดยเปรียบเทียบจากการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรียา โล่ห์คำ ได้พัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของแอร์โรว์ ที่มีต่อทักษะการประดิษฐ์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การประดิษฐ์หมวกจากวัสดุเหลือใช้ ผลการวิจัยพบว่า มีค่าดัชนีประสิทธิผลความก้าวหน้าในการเรียนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 67.75 (สุรียา โล่ห์คำ, 2554)

4. ผลประเมินความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการเรียนรู้ตามชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนของแอร์โรว์กับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ผลปรากฏว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ต่อการใช้ชุดกิจกรรม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนได้รับการเรียนรู้โดยชุดกิจกรรม นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมโดยตรง นักเรียนมีความสามารถด้านการวาดภาพมากยิ่งขึ้นและพึงพอใจในผลงานของตนเองมากขึ้น ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนทำให้สร้างแรงจูงใจในการเรียนเพิ่มมากยิ่งขึ้น และผู้เรียนมีความรู้สึกเห็นความสำคัญของ วิชาทัศนศิลป์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิตร ศรีหาวงศ์ ได้ศึกษาผลการพัฒนาความสามารถด้านการวาดภาพระบายสีด้วยการจัดกิจกรรมที่เน้นทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของแฮร์โรว์ (Harrow) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนมีความพึงพอใจในระดับมาก จากการใช้ชุดกิจกรรมในงานวิจัยครั้งนี้ (สมจิตร ศรีหาวงศ์, 2553)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนของแฮร์โรว์ กับแผนผังมโนทัศน์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร มีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้ (1)ด้านเนื้อหา ควรสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งให้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาการเสนอเนื้อหาควรกระชับและมีภาพประกอบ ขยายเนื้อหาเพื่อให้การเสนอน่าสนใจมากยิ่งขึ้น และจะต้องศึกษาข้อมูลที่จะเขียนให้ลึกซึ้ง เพื่อให้ได้เนื้อหาที่ถูกต้องสมบูรณ์ อันทำให้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีคุณค่า และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น (2)ด้านการใช้ภาษาควรใช้ภาษาที่กระชับเข้าใจง่าย และดึงดูดความสนใจ ซึ่งอาจเป็นภาษาในชีวิตประจำวัน เป็นภาษาที่สื่อเข้าใจง่าย เพื่อให้นักเรียนสนใจ ติดตามเนื้อหาของชุดกิจกรรมการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น (3)กิจกรรมประกอบบทเรียน ควรมีกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของบทเรียน มีกิจกรรมที่หลากหลาย มีการใช้คำถามที่ท้าทาย และกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์ มีลำดับขั้นตอนของกิจกรรมที่เหมาะสม ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ เพื่อทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น(4)ด้านรูปภาพที่มีความชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อหาและเป็นปัจจุบัน เพื่อดึงดูดความสนใจ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายสะดวกรวดเร็วขึ้น (5)ด้านคุณประโยชน์ ควรสร้างประกอบการเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนให้ได้มากที่สุด โดยเฉพาะการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา และการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรจะต้องบทบาทในการเป็นผู้นำความรู้ คอยดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีโอกาสในการศึกษาค้นคว้าความรู้ จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองให้ได้มากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2553 (ฉบับที่ 3). กรุงเทพมหานคร: บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง 60. เรียกใช้เมื่อ 9 กันยายน 2563 จาก <http://www.academic.obec.go.th>
- ฉันทชัย อธิเกียรติ และธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว. (2563). การสอนแบบทันสมัยและเทคนิควิธีสอนแนวใหม่. เรียกใช้เมื่อ 14 กรกฎาคม 2563 จาก https://drive.google.com/file/d/1lhXlKJ3KoGML0j3SvxsIQI3-l8T_BRmt/view
- ธีรนนท์ ไกรเลิศ. (2564). ผังกราฟิก (Graphic Organizers)” กับการพัฒนาความสามารถด้านการคิด. เรียกใช้เมื่อ 17 พฤษภาคม 2564 จาก http://www.kbtc.ac.th/KM/files/14031410101928989_18070414140346.pdf
- สมจิตร ศรีหาวงศ์. (2553). ผลการพัฒนาความสามารถด้านการวาดภาพพระบายสีด้วยการจัดกิจกรรมที่เน้นทักษะการปฏิบัติตามแนวคิของแฮร์โรว์(Harrow) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ใน สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยมหาสารคราม .
- สุพจน์ บุญญา และจุมพล ราชวิจิตร. (2555). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์โดยใช้เทคนิคผสมผสานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสารศึกษาศาสตร์, 5(3), 125-138.
- สมิตรา อุ่นเปีย. (2557). ผลการจัดกิจกรรมศิลปะตามแนวคิดของแฮร์โรว์ที่มีต่อความสามารถในการปั้นของเด็กอายุ 9-11 ปี. วารสารอิเล็กทรอนิกส์การศึกษา, 9(1), 461-474.
- สุรียา โสห์คำ. (2554). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของแฮร์โรว์ ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การประดิษฐ์หมวกจากวัสดุเหลือใช้. ใน สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยมหาสารคราม.
- apinya pei karikan. (2562). รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย. เรียกใช้เมื่อ 19 กันยายน 2562 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/204147>
- prachasan. (2563). แผนผังมโนทัศน์ Concept Mapping. เรียกใช้เมื่อ 9 มีนาคม 2563 จาก <http://www.prachasan.com/>